

MEDEDELING

Referentienummer:	MLER_029
Datum:	2017-03-30
Gewijzigd:	2023-04-13
Contact:	Dienst Lerenden
	lien.defeyter@katholiekonderwijs.vlaanderen - 02 507 07 64
	katrien.bressers@katholiekonderwijs.vlaanderen - 02 507 07 25
	kaat.hendrickx@katholiekonderwijs.vlaanderen - 02 507 06 41
	arnoud.reusens@katholiekonderwijs.vlaanderen - 02 507 07 96
	bavo.verlackt@katholiekonderwijs.vlaanderen - 02 529 04 13

Revalidatie tijdens de lestijden in het basisonderwijs

Een aantal ouders en leerlingen doen een beroep op schoolexterne hulpverleners. Zij stellen daarbij vaak de vraag om deze revalidatie tijdens de lestijden te laten doorgaan. In deze mededeling situeren we de revalidatie binnen het ruime kader van zorg voor de leerling. Vervolgens lichten we de drie situaties toe waarbij afwezigheden omwille van revalidatie tijdens de lestijden kunnen plaatsvinden.

1 Zorg voor de leerling centraal

Vanuit de principes van handelingsgericht werken stelt de school de onderwijsbehoeften van de leerling centraal en werkt de school constructief samen met betrokken partners. Ouders zijn ervaringsdeskundigen, leraren zijn onderwijsprofessionals en leerlingen zijn eigenaar van hun eigen leerproces.

Wanneer ouders een zorgvraag hebben, bespreken ze deze open met de school. De school voert een zorgbeleid via de verschillende fasen van het zorgcontinuüm. Voor bepaalde leerlingen volstaat schoolinterne zorg niet. De ouders kunnen de vraag stellen aan de school om revalidatie tijdens de lestijden op te starten. Wanneer de revalidatie gevolgd wordt tijdens de lestijden, gaan de leerlingen gedurende een bepaalde tijd uit de klas voor de behandeling. Voor leerplichtige leerlingen beslist de directeur van de school of revalidatie tijdens de lestijden toegestaan wordt. Die beslissing wordt dossier per dossier bekeken.

Kwaliteitsvolle externe begeleiding:

- wordt verstrekt in afstemming met de school
- heeft aandacht voor wat in de klas geleerd wordt
- is op maat van de onderwijsbehoeften van de leerling
- is planmatig en doelgericht
- maakt gebruik van goedgekozen materialen en methoden

- is transparant zodat de betrokkenen weten wie welke hulp biedt
- is evalueerbaar
- is realistisch, overbelast de leerling niet.

2 Regelgeving

- Decreet basisonderwijs van 25 februari 1997 ([Artikel 49](#))
- Ministeriële omzendbrief BaO/2002/11 van 16 augustus 2002 “[Afwezigheden van leerlingen in het basisonderwijs](#)” (punt [4.2.2.4](#))
- Besluit van de Vlaamse regering van 12 november 1997 “[De controle op de inschrijvingen van leerlingen in het basisonderwijs](#)”

3 Revalidatie door schoolexterne hulpverleners

Revalidatie tijdens de lestijden binnen of buiten het schoolgebouw wordt door schoolexterne hulpverleners gegeven. Met revalidatie tijdens de lestijden wordt de therapeutische behandelingen bedoeld die tijdens de lestijden verstrekt worden aan leerlingen en worden uitgevoerd door hulpverleners die niet aan de school verbonden zijn en die hiertoe door de wet zijn gemachtigd.

“Bij de wet gemachtigd zijn” is een algemene omschrijving om aan te geven dat de schoolexterne hulpverleners hun therapeutische taak uitvoeren binnen een door de wet geregelde context. Dit kan een hulpverleningsinstantie zijn (zoals bijvoorbeeld een revalidatiecentrum) of kan op basis van het statuut van zelfstandig therapeut (logopedist, kinesitherapeut ...). De schoolexterne hulpverleners moeten kunnen legitimeren dat zij hun beroep op een reglementaire basis uitoefenen.

Het schoolbestuur moet volledig onafhankelijk zijn van de behandelende persoon of van zijn bestuur.

Er zijn drie situaties te onderscheiden waarbij afwezigheden omwille van revalidatie tijdens de lestijden kunnen plaatsvinden:

- de afwezigheid omwille van revalidatie na ziekte of ongeval
- de afwezigheid in het gewoon basisonderwijs van leerlingen met een specifieke onderwijsgerelateerde behoefte waarvoor een handelingsgericht advies is gegeven
- de afwezigheid omwille van revalidatie in het buitengewoon basisonderwijs.

We bespreken de drie situaties hieronder.

3.1 De afwezigheid omwille van revalidatie na ziekte of ongeval

3.1.1 Wat?

Afwezigheid van een leerling omwille van revalidatie na een ziekte of een ongeval, die niet behoort tot situaties die vallen onder 3.2 of 3.3.

3.1.2 Duur?

Maximum 150 minuten per week, verplaatsingen inbegrepen.

Dit kan verlengd worden (zie punt 3.1.5).

3.1.3 Van toepassing op...

Gewoon en buitengewoon basisonderwijs.

3.1.4 Procedure?

Zie ook schematische voorstelling [bijlage 1](#).

- De ouders vragen de school om revalidatie tijdens de lestijden toe te staan. Ze motiveren hierbij waarom de revalidatie tijdens de lestijden moet plaatsvinden en niet erbuiten kan gerealiseerd worden.
- De ouders zorgen voor een medisch attest waaruit de noodzakelijkheid, de frequentie en de duur van de revalidatie blijkt. Zij kunnen hiervoor terecht bij de verwijzende arts.
- ~~De school brengt het CLB op de hoogte van de vraag van de ouders (vb. op het MDO).~~
- ~~Het CLB verzamelt bij de ouders, bij de revalidatieverstrekker, op school en in het CLB-dossier van de leerling, de nodige informatie om een advies te formuleren.~~
- ~~Na overleg op de klassenraad en met de ouders, formuleert het CLB een advies. Dit kan een gunstig of een ongunstig advies zijn. In dit advies motiveert het CLB waarom het vindt dat de revalidatie tijdens de lestijden vereist is.~~
- De directeur van de school neemt, op basis van voorgaande documenten, de uiteindelijke beslissing of de revalidatie tijdens de lestijden kan plaatsvinden of niet. Die beslissing wordt door de school aan de ouders meegedeeld.
- De school registreert de afwezigheden van de betrokken leerling in het aanwezigheidsregister onder de code P (voor het gewoon basisonderwijs) en code H (voor het buitengewoon basisonderwijs).

De school beschikt over een dossier dat ten minste volgende documenten bevat:

- een verklaring van de ouders waarom de revalidatie tijdens de lestijden moet plaatsvinden
- een medisch attest waaruit de noodzakelijkheid, de frequentie en de duur van de revalidatie blijkt
- ~~een advies, geformuleerd door het centrum voor leerlingenbegeleiding, na overleg met de klassenraad en de ouders. Dat advies moet motiveren waarom revalidatie tijdens de lestijden vereist is.~~
- een toestemming van de directeur voor een periode die de duur van de behandeling, vermeld in het medisch attest, niet kan overschrijden.

3.1.5 Uitzondering?

Uitzonderlijk kunnen de 150 minuten overschreden worden. Dan is wel een gunstig advies van de arts van het CLB, in overleg met de klassenraad en de ouders, nodig. Dat advies moet motiveren waarom de behandeling tijdens de lestijden noodzakelijk *blijft*. Het moet ook aantonen dat door die afwezigheid het leerproces van de leerling niet ernstig wordt benadeeld.

3.2 De afwezigheid in het gewoon basisonderwijs van leerlingen met een specifieke onderwijsgerelateerde behoefte waarvoor een handelingsgericht advies is gegeven

3.2.1 Wat?

Afwezigheid van leerlingen met een specifieke onderwijsgerelateerde behoefte waarvoor een handelingsgericht advies is gegeven. Dit is een advies aan de leerling, de ouders of het schoolteam over ondersteunende maatregelen in onderwijs of bepaalde hulp die nodig is dat tot stand gekomen is op basis van een proces dat verlopen is volgens een systematische procedure en in samenwerking met de leerlingen, de ouders en de school.

3.2.2 Duur?

Maximum 150 minuten per week, verplaatsingen inbegrepen.

Dit kan verlengd worden (zie punt 3.2.5).

3.2.3 Van toepassing op...

Gewoon basisonderwijs

3.2.4 Procedure?

Zie ook schematische voorstelling [bijlage 2](#).

- De ouders vragen de school om revalidatie tijdens de lestijden toe te staan. Ze motiveren hierbij waarom de revalidatie tijdens de lestijden moet plaatsvinden en niet erbuiten kan gerealiseerd worden.
- De school brengt het CLB op de hoogte van de vraag van de ouders (vb. op het MDO).
- Het CLB verzamelt bij de ouders, bij de revalidatieverstrekker, op school en in het CLB-dossier van de leerling, de nodige informatie om een advies te formuleren.
- Na overleg op de klassenraad en met de ouders, formuleert het CLB een advies. Dit kan een gunstig of een ongunstig advies zijn. Dat advies moet motiveren waarom de problematiek van de leerling van die aard is dat het wettelijk voorziene zorgbeleid van een school daarop geen antwoord kan geven en dat de revalidatietussenkomsten niet beschouwd kunnen worden als schoolgebonden aanbod¹. Indien er op het moment van de aanvraag tot afwezigheid nog geen handelingsgericht advies werd gegeven voor de leerling, kunnen het handelingsgericht advies en dit advies van het CLB gelijktijdig afgeleverd worden.
- De directeur van de school neemt, op basis van de verzamelde documenten, de uiteindelijke beslissing of de revalidatie tijdens de lestijden kan plaatsvinden of niet. Die beslissing wordt door de school aan de ouders meegedeeld.
- De school en de revalidatieverstrekker sluiten een samenwerkingsovereenkomst af over de manier waarop de revalidatie het onderwijs voor de leerling in kwestie zal aanvullen en de manier waarop de informatie-uitwisseling zal verlopen.
- De school registreert de afwezigheden van de betrokken leerling in het aanwezigheidsregister onder de code P.
- Op het einde van het schooljaar bezorgt de revalidatieverstrekker een evaluatieverslag aan de schooldirectie en aan de CLB-directie. Daarbij houdt hij rekening met de privacywetgeving waaraan hij onderworpen is.

De school beschikt over een dossier dat ten minste volgende documenten bevat:

- een verklaring van de ouders waarom de revalidatie tijdens de lestijden moet plaatsvinden
- een advies, geformuleerd door het CLB in overleg met de klassenraad en de ouders
- een samenwerkingsovereenkomst tussen de school en de revalidatieverstrekker over de manier waarop de revalidatie het onderwijs voor de leerling in kwestie zal aanvullen en de manier waarop de informatie-uitwisseling zal verlopen

---

¹ Onder schoolgebonden aanbod wordt verstaan: het reguliere pedagogisch-didactische aanbod voor alle leerlingen, de aanvullende zorgmaatregelen op niveau van de school of scholengemeenschap, en de schoolexterne dienstverlening door personeel of diensten, gesubsidieerd door het Beleidsdomein Onderwijs en Vorming.

- een toestemming van de directeur, die jaarlijks vernieuwd en gemotiveerd moet worden, rekening houdend met het evaluatieverslag dat op het einde van het schooljaar wordt opgesteld door de revalidatieverstreker.

3.2.5 Uitzondering?

In uitzonderlijke omstandigheden en mits gunstig advies van het CLB in overleg met de klassenraad en de ouders, kan de maximumduur van 150 minuten voor leerplichtige kleuters uitgebreid worden tot 200 minuten, verplaatsing inbegrepen. Het advies moet motiveren waarom de behandeling tijdens de lestijden noodzakelijk blijft en moet aantonen dat door die afwezigheid het leerproces van de leerling niet ernstig wordt benadeeld.

Voor leerlingen met een verslag die een individueel aangepast curriculum volgen, kan de afwezigheid maximaal 250 minuten per week bedragen, verplaatsing inbegrepen. Let op: dit geldt niet voor leerlingen met een gemotiveerd verslag die het gemeenschappelijk curriculum volgen in het gewoon basisonderwijs.

3.3 De afwezigheid in het buitengewoon basisonderwijs omwille van revalidatie tijdens de lestijden

3.3.1 Wat?

Afwezigheid voor revalidatie tijdens de lestijden in het buitengewoon basisonderwijs.

3.3.2 Duur?

Maximum 250 minuten per week, verplaatsingen inbegrepen.

3.3.3 Van toepassing op...

Buitengewoon basisonderwijs.

3.3.4 Procedure?

Zie ook schematische voorstelling [bijlage 3](#).

- De ouders vragen de school om revalidatie tijdens de lestijden toe te staan. Ze motiveren hierbij waarom de revalidatie tijdens de lestijden moet plaatsvinden en niet erbuiten kan gerealiseerd worden.
- ~~De school brengt het CLB op de hoogte van de vraag van de ouders.~~
- ~~Het CLB verzamelt bij de ouders, bij het revalidatiecentrum, op school en in het CLB-dossier van de leerling, de nodige informatie om een advies te formuleren.~~
- ~~Na overleg op de klassenraad en met de ouders, formuleert het CLB een advies. Dit kan een gunstig of een ongunstig advies zijn. In dit advies motiveert het CLB waarom het vindt dat de revalidatie tijdens de lestijden vereist is.~~
- De directeur van de school neemt de uiteindelijke beslissing of de revalidatie tijdens de lestijden kan plaatsvinden of niet. Die beslissing wordt door de school aan de ouders meegedeeld.
- De school en de revalidatieverstreker sluiten een samenwerkingsovereenkomst af over de manier waarop de revalidatie het onderwijs voor de leerling in kwestie zal aanvullen en de manier waarop de informatie-uitwisseling zal verlopen.
- De school registreert de afwezigheden van de betrokken leerling in het aanwezigheidsregister onder de code H.

- Op het einde van het schooljaar bezorgt de revalidatieverstreker een evaluatieverslag aan de schooldirectie en aan de CLB-directie. Daarbij houdt hij rekening met de privacywetgeving waaraan hij onderworpen is.

De school beschikt over een dossier dat ten minste volgende documenten bevat:

- een verklaring van de ouders waarom de revalidatie tijdens de lestijden moet plaatsvinden
- een verslag/vanaf 1 september 2023 is dit een IAC-verslag
- ~~een advies, geformuleerd door het CLB in overleg met de klassenraad en de ouders. Dat advies moet motiveren waarom revalidatie voor die leerling vereist is~~
- een samenwerkingsovereenkomst tussen de school en de revalidatieverstreker en op het einde van het schooljaar een evaluatieverslag opgesteld door de revalidatieverstreker
- een toestemming van de directeur, die jaarlijks vernieuwd en gemotiveerd moet worden, rekening houdend met het evaluatieverslag dat op het einde van het schooljaar wordt opgesteld door de revalidatieverstreker.

Let op!

De therapie die gegeven wordt aan leerlingen uit het buitengewoon onderwijs door een therapeut verbonden aan een multifunctionele centrum (MFC) valt niet onder de toepassing van de regeling van afwezigheden omwille van revalidatie. De samenwerking tussen scholen voor buitengewoon onderwijs en multifunctionele centrum (MFC) van welzijn impliceert de inzet van paramedici vanuit het multifunctionele centrum (MFC). Bijgevolg vallen deze interventies niet onder de regeling van revalidatie tijdens de lestijden.

4 Revalidatie tijdens de lestijden als gewettigde afwezigheid (code H)

De regelgeving op afwezigheden is van toepassing op leerplichtige kinderen in het gewoon basisonderwijs. De regelgeving is ook van toepassing op leerlingen die, wegens verlengd kleuterschoolbezoek, op zes- of zevenjarige leeftijd nog in het kleuteronderwijs zitten. Zij zijn op basis van hun leeftijd leerplichtig. Ook leerlingen die vijf jaar of jonger zijn en zijn overgestapt naar het lager onderwijs vallen onder de reglementering. Niet-leerplichtige leerlingen in het kleuteronderwijs kunnen niet onwettig afwezig zijn, aangezien ze niet onderworpen zijn aan de leerplicht en dus niet steeds op school moeten aanwezig zijn.

Voor deze drie situaties geldt dat de school in het aanwezigheidsregister (bij de kolom opmerkingen) in september of vanaf het moment dat de revalidatie begint te lopen, schrijft dat de leerling revalidatie tijdens de lestijden volgt. De school voegt een weekplanning of maandplanning in bijlage bij het register.

Afwezigheden omwille van revalidatie tijdens de lestijden worden genoteerd met een code P voor het gewoon basisonderwijs en een code H voor het buitengewoon basisonderwijs. Daarbij beoordeelt de school zelf of, op een volledige voor- of namiddag, de leerling meer afwezig was voor revalidatie of meer aanwezig was op school. Afhankelijk van de duur van de afwezigheid voor revalidatie, noteer je de code P (gewoon bao)/H (buitengewoon bao) of duid je de leerling als aanwezig aan.

De code H/P wordt eveneens gebruikt voor onderzoeken die tijdens de lestijden uitgevoerd worden door schoolexterne hulpverleners of diensten in functie van het stellen van een diagnose of de nood aan therapie. Het blijft evenwel aangewezen dat deze onderzoeken zoveel mogelijk buiten de lestijden gebeuren. Onderzoeken in het kader van preventieve gezondheidszorg en diagnostische onderzoeken die uitgevoerd worden door een CLB worden niet als een afwezigheid gecodeerd.

5 Verzekering

De verzekering van de leerlingen die tijdens de lestijden revalidatie krijgen, valt tijdens de periode van de therapie en de verplaatsingen niet ten laste van de schoolverzekering. De begeleiding van de leerling tijdens de verplaatsingen valt niet ten laste van de school.

Bijlagen

- [MLER_029_B01: schematische voorstelling procedure revalidatie na ziekte of ongeval](#)
- [MLER_029_B02: schematische voorstelling procedure revalidatie van leerlingen met een specifieke onderwijsgerelateerde behoefte waarvoor een handelingsgericht advies is gegeven](#)
- [MLER_029_B03: schematische voorstelling procedure revalidatie in buitengewoon basisonderwijs](#)

